

Dagen då världen gick under

Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Träna på att skriva den berättande texttypen och använda sig av den dramaturgiska berättarmodellen, samt att använda språket på ett levande, målande och deskriptivt sätt. Träna på att urskilja och formulera texters budskap, tema och motiv. Träna på att identifiera och hantera parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar, inre och yttre dialoger.

Läraren reflekterar

Jag arbetade med en åk 9 under tre hela lektionspass och gav feedback regelbundet till var och en, under arbetsprocessen. Många gånger fick jag hjälpa dem att hitta en mer fängslande beskrivning och att undvika för mycket rakt-på-sak-skrivande.

Metod

- Läraren går igenom de vanligast förekommande stilfigurerna, ger exempel och förklarar vad metaforer, allusioner, liknelser, symboler, paradoxer och ironi innebär.
- Eleverna får träna på att skriva egna (under varje exempel ovan).
- Freytags Pyramid eller den klassiska dramaturgin, med dess olika beståndsdelar, i alla fall översiktligt. Betoning på "Climax/point of no return" och på "falling action".
- Förklara hur en historia kan byggas upp, t ex med parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar, inre och yttre dialoger.
- Eleverna funderar ut vad berättelsen ska handla om. Stödanteckningar kan göras i form av punktlista.

Elevuppgift (riktad till eleven)

Du ska skriva en berättelse som ska utspela sig någon gång i framtiden.

Din berättelse ska skildra och beskriva, i detalj och med inlevelse, händelser som en person får uppleva, vid tidpunkten för världens undergång.

Berättarperspektivet ska vara av det "allvetande, överallt närvarande" slaget. Du ska inte skriva i jag-form. Vill du, så kan du variera berättarperspektivet. Du får använda tidshopp, parallellhandlingar och liknande retoriska grepp. Följ gärna den dramaturgiska modellen "Freytags Pyramid".

Försök att skriv så medryckande och intresseväckande som möjligt. Tänk på att man ska beröras av din berättelse och att det inte får bli en massa kallt konstaterande av saker som händer framför ögonen på den som berättar. Försök variera språket så mycket som möjligt, beskriv allt som finns och händer med målande språk och använd dig av hela din vokabulär. Se till att slutet blir dramatiskt och tänkvärt. Använd gärna symboler och bilder för att nå effekt i berättandet.

Lgr 11 Förmåga

Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.

Centralt innehåll

Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.

Kunskapskrav

Eleven kan skriva olika slags texter med god språklig variation, välutvecklad textbindning samt väl fungerande anpassning till texttyp, språkliga normer och strukturer. De berättande texter eleven skriver innehåller välutvecklade gestaltande beskrivningar och berättargrepp samt dramaturgi med komplex uppbyggnad.